

Accountantsverslag 2024

10 juli 2025

Zaanstreek-Waterland

Aan het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
GGD Zaanstreek-Waterland
Postbus 2056
1500 GB ZAANDAM

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Ref.: WdV/HB/AH

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2024 van Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland (verder genoemd: GGD Zaanstreek-Waterland) gecontroleerd. In overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet en Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024 en het Controleprotocol van GGD Zaanstreek-Waterland, vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2024. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 369.000 en de rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag op € 25.000.

Ter informatie en ter identificatie vermelden wij de belangrijkste bedragen zoals die blijken uit de door ons gecontroleerde jaarrekening 2024 en het bedrag van de door ons gehanteerde materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole:

GGD Zaanstreek-Waterland	2024	2023
Jaarrekening		
Balanstotaal	€ 10.993.041	€ 11.374.229
Eigen vermogen	€ 1.780.524	€ 3.233.401
Totaal lasten inclusief reservemutaties	€ 36.992.027	€ 39.244.365
Totaal baten inclusief reservemutaties	€ 37.065.940	€ 39.043.403
Resultaat (na mutaties in de reserves)	€ 73.912	- € 200.962
Materialiteit (afgerond)	€ 369.000	€ 392.000

Het dagelijks bestuur heeft de jaarrekening 2024 vastgesteld op 26 juni 2025. De jaarrekening wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen bestuur van 10 juli 2025. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid af te geven bij deze jaarrekening, mits de jaarrekening ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur. Dit leidt indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via ons getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van GGD Zaanstreek-Waterland om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet normering topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2024 in hoofdstuk 2.7 de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en heeft in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag onder hoofdstuk 1.2.6 de belangrijkste bevindingen, afwijkingen en verbeterpunten nader toegelicht. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening te verstrekken.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Onze bevindingen hebben wij op 9 mei 2025 voorgelegd aan uw organisatie en vervolgens toegelicht op 14 mei 2025 aan uw organisatie en wordt op 15 juli 2025 aan uw directeur publieke gezondheid toegelicht.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend is bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van GGD Zaanstreek-Waterland en van de risico's in haar bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

W.P. (Wayne) de Vries RA

INHOUDSOPGAVE

1. GGD Zaanstreek-Waterland in beeld	5
2. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD Zaanstreek-Waterland.....	9
2.1. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid.....	9
2.2. Rechtmatigheidsverantwoording	9
2.3. Belangrijkste bevindingen	10
3. Vermogen, resultaat en continuïteit	10
3.1. Analyse resultaat en resultaatontwikkeling.....	10
3.2. Financiële positie en continuïteit	11
3.3. Weerstandsvermogen	12
3.4. Financiële vooruitzichten en continuïteit.....	12
4. Jaarverslag.....	12
5. Controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2024	13
5.1. Rechtmatigheid.....	13
5.2. WNT-verantwoording	18
5.3. SiSa-verantwoording.....	18
5.4. Administratieve processen.....	20
5.5. IT-beheersing	21
5.6. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid	21
5.7. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing.....	23
6. Overige onderwerpen	24
6.1. Het verloop van onze controlewerkzaamheden	24
6.2. Onafhankelijkheid.....	25
6.3. Duurzaamheid	25
7. Slot.....	26
Bijlage 1 – SiSa bijlage 2024 GGD Zaanstreek-Waterland	27

1. GGD Zaanstreek-Waterland in beeld

In onderstaand overzicht geven wij een totaalbeeld van de financiële positie en interne beheersing van GGD Zaanstreek-Waterland met verwijzingen naar de verdere uitwerking in dit verslag.

De onder “Financiële positie” opgenomen signalering is uitsluitend een cijfermatige berekening en aansluiting en is geen kwaliteitsaanduiding. De gehanteerde normen onder “Norm” zijn algemene, bruikbare normen waaraan wij GGD Zaanstreek-Waterland toetsen.

	Geen noemenswaardige bevindingen		Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een verhoogd risico/verhoogde impact
	Geen tekortkomingen, wel relevante bevindingen en/of aandachtspunten		Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een hoog risico/grote impact
	Beperkte tekortkomingen en/of bijzondere aandachtspunten		

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
FINANCIËLE POSITIE				
Saldo van baten en lasten	Saldo van baten en lasten (€ 397.119) als % van totale baten (€ 36.166.372) is 1,1%.	 > 0% < 0% < -2%		
Gerealiseerde resultaat	Resultaat na reservemutaties (€73.912) als % van totale baten (€ 36.166.372) is 0,2%.	 > 0% < 0% < -2%		
Vermogenspositie	Eigen vermogen (€ 1.780.524) als % van totale baten (€ 36.166.372) is 4,9%.	 > 50% > 25% < 25%		
Vermogenspositie	Eigen vermogen (€ 1.780.524) als % van totaal vermogen (€ 10.993.041) is 16,2%.	 > 30% > 10% < 10%		
INTERNE BEHEERSING				
Verlagleggings- en controleproces	De concept-jaarrekening was bij aanvang van onze jaarrekening-controle grotendeels gereed.	5.5		

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
	<p>Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn (in aantal en in euro's omvangrijke) financiële correcties verwerkt. Deze zien met name toe op eigen vermogen, interne doorbelastingen, presentatie Plustaken en de rechtmatigheidsverantwoording, voor een deel als gevolg van (gewijzigde) wet- en regelgeving.</p> <p>Het controleproces heeft hierdoor een langere doorlooptijd gekend en heeft tot aanvullende inzet en tijdbesteding van GGD Zaanstreek-Waterland en Verstegen geleid. De wederzijdse samenwerking is wederom goed en prettig verlopen.</p>			
Risicobeheersings- en controlesysteem	<p>Het evalueren van risico's en beheersingsmaatregelen heeft de aandacht in de planning- en control cyclus. GGD Zaanstreek-Waterland heeft in 2024 een risico assessment (matrix) geïntroduceerd, welke periodiek in het MT wordt besproken. Dit is een positieve ontwikkeling. De risicoclassificatie en de getroffen beheersingsmaatregelen dient de GGD nog verder aan te scherpen. Een gedegen risicobeheersings- en controlesysteem neemt jaarlijks in relevantie toe.</p> <p>GGD Zaanstreek-Waterland heeft nog geen frauderisicoanalyse opgesteld. De frauderisicoanalyse is een belangrijk onderdeel van het te optimaliseren risicobeheersings- en controlesysteem.</p>	N.v.t.		

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
(Verbijzonderde) interne controle	GGD Zaanstreek-Waterland verricht veel en uitgebreide interne controles, maar heeft dit nog niet gestructureerd in zogenaamde verbijzonderde interne controle (VIC) voor de belangrijkste processen. Wij attenderen u op het belang van een verbijzonderde interne controle (VIC). VIC is met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording aan relevantie verder toegenomen.	N.v.t.		
Rechtmatigheid	<p>Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat de omvang van rechtmatigheidsfouten van GGD Zaanstreek-Waterland hoger zijn dan de daarvoor gestelde grens. Gecorrigeerd voor acceptabele begrotingsafwijkingen komen de rechtmatigheidsfouten hoger uit dan de daarvoor gestelde grens.</p> <p>Aanbestedingsonrechtmatigheden werken deels door uit voorgaande jaren. GGD Zaanstreek-Waterland heeft in 2024 stappen gezet om dit proces te verbeteren en strikter toe te zien dat aanbestedingen volgens de juiste procedures worden uitgevoerd.</p>	5.1		
Administratieve processen	Wij onderkennen een aantal belangrijke verbetermogelijkheden en aandachtspunten voor administratieve processen.	5.4		
IT-beheersing	Met het outsourcen van IT en de toepassing van SaaS-oplossingen, verschuift de focus van IT-beheersingsmaatregelen naar toegangsbeheer, product-/leveranciersmanagement en beheersing van het risico van cybercriminaliteit.	5.5		

Onderwerp	Bevindingen 2024	Norm / paragraaf	Signalering	
			2024	2023
	<p>Het is van belang om actief te blijven monitoren of GGD Zaanstreek-Waterland voldoet aan de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) vereisten. Daarnaast zal de implementatie van de Cyberbeveiligingswet mogelijk gevolgen hebben voor GGD Zaanstreek-Waterland.</p> <p>GGD Zaanstreek-Waterland erkent het belang van IT-beheersingsmaatregelen en onderkent dat er verdere professionalisering nodig is. Hiervoor is de organisatie in gesprek met haar bestuur om dit te realiseren.</p>			
Single information, Single audit (SiSa)	<p>Wij signaleren aandachtspunten in de interne beheersing voor wat betreft de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten, baten en balansposities die verband houden met de SiSa-regelingen. GGD Zaanstreek-Waterland heeft op onderdelen een kwaliteitsverbetering in het proces gerealiseerd.</p>	5.3		

2. Onze belangrijkste boodschappen aan GGD Zaanstreek-Waterland

2.1. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2024 van GGD Zaanstreek-Waterland afgerond. Wij geven bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende controleverklaring af voor getrouwheid. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur. De accountantscontrole over verslagjaar 2024 leidt hiermee indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening 2024 als geheel vastgesteld op € 369.000 voor fouten en € 1.107.000 voor onzekerheden. De rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag is overeenkomstig het controleprotocol van GGD Zaanstreek-Waterland van 19 december 2024 vastgesteld op € 25.000.

De getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage over 2024 is door ons vastgesteld.

2.2. Rechtmatigheidsverantwoording

In hoofdstuk 2.7 van de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Het dagelijks bestuur heeft conform het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol een verantwoordingsgrens van € 1.107.000 gehanteerd. Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat de rechtmatigheidsfouten onder deze verantwoordingsgrens zijn.

In de paragraaf bedrijfsvoering als onderdeel van het jaarverslag is een nadere toelichting opgenomen ten aanzien van de rechtmatigheid en zijn rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden boven de door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens van € 25.000 toegelicht. Wij adviseren het algemeen bestuur en dagelijks bestuur in gesprek te gaan over de geconstateerde onrechtmatigheden en de gerapporteerde maatregelen die worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

In paragraaf 5.1 van dit accountantsverslag hebben wij onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording nader uitgewerkt. Op grond van onze controle zijn wij van oordeel dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

2.3. Belangrijkste bevindingen

Op basis van onze interim-controle en jaarrekeningcontrole kwalificeren wij de interne beheersing in opzet voldoende. De belangrijkste aandachtspunten voor GGD Zaanstreek-Waterland vanuit onze interim-controle en jaarrekeningcontrole hebben wij gerapporteerd. Met betrekking tot de interne beheersingsmaatregelen binnen de administratieve processen zijn door ons geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. Wij verwijzen naar onze managementletter 2024.

3. Vermogen, resultaat en continuïteit

3.1. Analyse resultaat en resultaatontwikkeling

De jaarrekening 2024 geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2024 van € 1,8 miljoen (2023: € 3,2 miljoen) en een voordelig resultaat na mutaties in de reserves over 2024 van € 73.912 (nadelig resultaat 2023: € 200.962). Begroot na wijziging was een resultaat geraamd van nihil.

Voor een analyse van de verschillen per programma tussen begroting en realisatie verwijzen wij naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 in paragraaf 2.3.3 van de jaarrekening 2024.

De opbouw van het rekeningresultaat 2024 is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Baten	32.830	33.462	36.166	38.184
Lasten	32.767	33.085	35.769	35.995
Saldo van baten en lasten	63	377	397	2.189
Onttrekkingen aan reserves	-	-	900	859
Toevoegingen aan reserves	63	377	1.223	3.249
Saldo reservemutaties	63	377	323	2.390
Resultaat na reservemutaties	-	-	74	-201

3.2. Financiële positie en continuïteit

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling in het eigen vermogen en de belangrijkste solvabiliteitsindicatoren van de GGD Zaanstreek-Waterland.

Bedragen x € 1.000	2024	2023
Eigen vermogen	1.781	3.233
Opbrengsten (excl. reservemutaties)	36.166	38.184
Balanstotaal	10.993	11.374
Opbrengstratio (eigen vermogen/opbrengsten)	4,9%	8,4%
Balansratio (eigen vermogen/balanstotaal)	16,2%	28,4%
Netto schuldquote	5,0%	1,5%

We merken op dat de kengetallen over het algemeen een gelijkblijvend beeld geven ten opzichte van 2023. Het eigen vermogen is in 2024 mede gedaald als gevolg van de gecorrigeerde verwerking van reservemutaties. Het eigen vermogen heeft de afgelopen jaren een impuls gekregen met de Impulsgelden voor bedrijfsvoering. Met de uitgaven van deze gelden is het eigen vermogen gedaald, welke naar verwachting door toekomstige uitgaven van de gelden verder zal afnemen. Zie hiervoor paragraaf 5.5.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Het dagelijks bestuur bevestigt dat er geen twijfel bestaat ten aanzien van de financiële omvang van het vermogen van GGD Zaanstreek-Waterland om de continuïteit te waarborgen. Wij hebben de continuïteitsveronderstelling als basis voor de jaarrekening 2024 beoordeeld en wij kunnen ons verenigen met de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening.

3.3. Weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rapporteert de GGD Zaanstreek-Waterland over de omvang van aanwezige risico's. De risico's worden op totaalniveau gerapporteerd en bruto weergegeven. Hierin wordt (nog) geen rekening gehouden met de kans van optreden van een risico. Wij adviseren hier met ingang van de jaarstukken 2025 wel invulling aan te geven.

De gerapporteerde risico's bedragen (indien deze risico's zich voordoen) € 3,8 miljoen naar de stand van 31 december 2024. De algemene reserve heeft een saldo van € 0,46 miljoen per ultimo 2024. Wij adviseren om de gerapporteerde risico's strak te monitoren en een inschatting te maken van de kans op optreden en dit af te wegen tegen het beschikbare weerstandsvermogen.

3.4. Financiële vooruitzichten en continuïteit

Het begrotingsresultaat op basis van de begroting voor 2025 bedraagt nihil. Voor de jaren 2026 tot en met 2028 is de meerjarenbegroting eveneens sluitend. Vanuit de landelijke en regionale ontwikkelingen bestaat er een financiële uitdaging voor de komende jaren. GGD Zaanstreek-Waterland heeft in de Kadernota 2026 opgenomen dat het voor de GGD gaat om een bezuinigingsopgave van 5%. Hiervoor treft GGD Zaanstreek-Waterland concrete voorbereidingen om aan deze bezuinigingsopgave invulling te geven.

GGD Zaanstreek-Waterland heeft aandacht voor de financiële uitdagingen en voor politiek-bestuurlijke beslissingen over inhoudelijke uitdagingen die de GGD Zaanstreek-Waterland te wachten staan.

4. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2024 andere informatie, die bestaat uit:

- Programma's (hoofdstuk 1.1)
- Paragrafen (hoofdstuk 1.2)
- Bijlagen (achter de jaarrekening)

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag en andere informatie mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2024 van GGD Zaanstreek-Waterland de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

5. Controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2024

5.1. Rechtmatigheid

5.1.1. Stand van zaken wetgeving

Boekjaar 2023 was het eerste jaar waarin GGD Zaanstreek-Waterland in lijn met adviezen van de commissie BBV een rechtmatigheidsverantwoording heeft opgenomen in de jaarrekening. Het wettelijk kader om dit te doen was de gewijzigde Gemeentewet. Het BBV en het BADO waren bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 nog niet aangepast.

De NBA heeft door middel van Alert 48 richtlijnen gegeven om hier mee om te gaan. Zolang BBV en BADO niet zijn aangepast is deze Alert van toepassing en kan GGD Zaanstreek-Waterland de rechtmatigheidsverantwoording conform de jaarrekening 2023 vormgeven.

5.1.2. Wijziging wetgeving 2025

Op 21 maart 2025 is het besluit genomen om het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) aan te passen. De belangrijkste wijzigingen hierbij zijn het verder verankeren van de rechtmatigheidsverantwoording in de wet- en regelgeving. In de besluiten zijn twee wijzigingen opgenomen die voor boekjaar 2025 actie vereisen van onder andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen:

- Het algemeen bestuur stelt de verantwoordingsgrens vast op ten hoogste 2% van de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves.
- Voor de uitvoering van de accountantscontrole tot en met boekjaar 2024 bedraagt de goedkeuringstolerantie momenteel voor fouten 1% van de totale lasten verhoogd met de reservetoevoegingen en voor onzekerheden in de uitvoering van de controle 3%. In de wijziging vervalt het onderscheid tussen fouten en onzekerheden. Voortaan zal worden uitgegaan van één percentage, namelijk van 2%, om te bepalen of een aangepast oordeel over de financiële overzichten noodzakelijk is. Dit leidt vanaf boekjaar 2025 tot de volgende toleranties:

Materialiteit	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/Afkeurende verklaring
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	≤ 2%	>2% – ≤ 4%	> 4%

Voor boekjaar 2025 betekent dit dat de volgende stukken herzien moeten worden, waarbij de nieuwe toleranties gehanteerd dienen te worden:

- Financiële verordening (212)
- Controleverordening (213)
- Controleprotocol
- Eventuele overige stukken waarin nog oude percentages worden genoemd, zoals een intern controleplan

Wij vragen uw aandacht om deze stukken tijdig aan te passen en vast te stellen door het algemeen bestuur.

5.1.3. *Rechtmatigheidsafwijkingen 2024*

In de rechtmatigheidsverantwoording 2024 in de jaarrekening heeft u de rechtmatigheidsafwijkingen opgenomen en de afwijkingen die daarvoor in aanmerking komen nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Hieronder hebben wij het kader van het algemeen bestuur voor de (interne) rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waaraan GGD Zaanstreek-Waterland moet voldoen. Het kader is uitgebreid met de normen waaraan de accountant moet voldoen.

Onderwerp	Percentage/norm	Bedrag
Totale lasten 2024 Realisatie volgens Jaarrekening 2024	n.v.t.	€ 35.769.253
Toevoegingen aan de reserves 2024 Realisatie volgens Jaarrekening 2024	n.v.t.	€ 1.222.774
Basis voor berekening goedkeuringstolerantie getrouwheid en verantwoordinggrens rechtmatigheid	n.v.t.	€ 36.992.027
<i>Accountant</i>		
Materialiteit BADO voor getrouwheidsfouten	1%	€ 369.000
Materialiteit BADO voor onzekerheden in de controle	3%	€ 1.107.000
Rapporteringstolerantie voor toelichting getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle in het accountantsverslag	Controleprotocol	€ 25.000
<i>Rechtmatigheid</i>		
Verantwoordingsgrens (regulier) voor de financiële rechtmatigheidstoetsing, vastgesteld door het algemeen bestuur	3%	€ 1.107.000
Rapporteringsgrens voor individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonzekerheden in de paragraaf Bedrijfsvoering	Controleprotocol	€ 25.000

Rechtmatigheidsafwijking	Rechtmatigheidsfout	Rechtmatigheids- onduidelijkheid	Waarvan acceptabel	Waarvan niet- acceptabel
Begrotingscriterium				
Begrotingsoverschrijding lasten programma:				
-Monitoren, signalering en adviseren	€ 91.295	N.v.t.	N.v.t.	€ 91.295
-Infectieziektebestrijding	€ 705.088	N.v.t.	€ 368.136	€ 336.952
-Corona	€ 2.135.045	N.v.t.	€ 2.135.046	€ 0
-Jeugdgezondheidszorg	€ 126.640	N.v.t.	N.v.t.	€ 126.640
-Meldpunt en advies bijzondere zorg	€ 38.578	N.v.t.	N.v.t.	€ 38.578
-Toezicht houden	€ 98.910	N.v.t.	N.v.t.	€ 98.910
-Overhead	€ 1.778.698	N.v.t.	N.v.t.	€ 1.778.698
Overschrijdingen investeringskredieten	€ 35.056	N.v.t.	N.v.t.	€ 35.056
Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 88.460	N.v.t.	N.v.t.	€ 88.460
Subtotaal begrotingscriterium	€ 5.097.771	N.v.t.	€ 2.503.182	€ 2.594.589
Voorwaarden criterium				
Europese aanbesteding	€ 3.214.237	N.v.t.	N.v.t.	€ 3.214.237
Subtotaal voorwaardecriterium	€ 3.214.237	N.v.t.	N.v.t.	€ 3.214.237
TOTAAL	€ 8.312.008	N.v.t.	€ 2.503.182	€ 5.808.826

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

5.1.4. Begrotingsonrechtmatigheid

Onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording is de begrotingsrechtmatigheid. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid beoordeelt GGD Zaanstreek-Waterland de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten.

Over 2024 heeft GGD Zaanstreek-Waterland volgens de gewijzigde begroting 2024 € 33,1 miljoen aan lasten begroot (primitieve begroting 2024 € 32,8 miljoen) tegenover € 35,8 miljoen aan werkelijke lasten (2023: € 36,0 miljoen). Aan baten heeft GGD Zaanstreek-Waterland over 2024 een bedrag geraamd van € 33,5 miljoen volgens de gewijzigde begroting 2024 (primitieve begroting 2024 € 32,8 miljoen), tegenover € 36,2 miljoen aan werkelijke baten (2023: € 38,2 miljoen). Dit betekent een overrealisatie van de lasten en baten in 2024.

GGD Zaanstreek-Waterland kent acht programma's. Op deze programma's zijn in 2024 sprake van de volgende begrotingsafwijkingen op de lasten en de baten (min is overschrijding):

Programma (x 1000)	Werkelijk 2024	Begroot (na wijziging) 2024	Afwijking begroting 2024
Lasten			
1. Monitoren, signaleren en adviseren	€ 1.075.607	€ 984.312	€ - 91.295
2. Infectieziektebestrijding	€ 2.231.444	€ 1.526.356	€ -705.088
2. IZB corona jan-jun SPUK	€ 782.872	€ -	€ -782.872
2. IZB corona jul-dec SPUK	€1.352.174	€ -	€ - 1.352.174
3. Jeugdgezondheidszorg	€ 8.988.150	€ 8.861.510	€ - 126.640
4. Meldpunt en advies bijzondere zorg	€ 943.869	€ 905.291	€ - 38.578
5. Publieke gezondheid bij rampen en crisis	€ 128.993	€ 210.363	€ 81.370
6. Toezicht houden	€ 680.178	€ 581.268	€ -98.910
7. Veilig thuis	€ 4.036.693	€ 4.933.120	€ 896.427
8. Plustaken	€ 5.354.604	€ 6.666.514	€ 1.311.910
Overhead	€ 10.194.669	€ 8.415.971	€ -1.778.698
Baten			
1. Monitoren, signaleren en adviseren	€ 1.194.822	€ 1.047.312	€ -147.510
2. Infectieziektebestrijding	€ 2.158.039	€ 1.526.356	€ -631.683
2. IZB corona jan-jun SPUK	€ 782.872	€ -	€ -782.872
2. IZB corona jul-dec SPUK	€ 1.352.174	€ -	€ -1.352.174
3. Jeugdgezondheidszorg	€ 9.382.219	€ 8.861.510	€ -520.709
4. Meldpunt en advies bijzondere zorg	€ 962.290	€ 905.291	€ -56.999
5. Publieke gezondheid bij rampen en crisis	€ 115.193	€ 210.363	€ 95.170
6. Toezicht houden	€ 680.178	€ 581.268	€ -98.910
7. Veilig thuis	€ 5.283.027	€ 4.933.120	€ -349.907
8. Plustaken	€ 6.719.419	€ 6.666.514	€ -52.905
Overhead	€ 7.536.139	€ 8.729.996	€ 1.193.857

In 2024 is sprake van de volgende (begroting)afwijkingen op de investeringskredieten (min is overschrijding):

Afwijkingen kredieten van gerealiseerde investeringen	Bedrag (x1000)
Automatisering	€ 59.710
Inventaris	€ 44.000
Apparatuur	€ 10.000
Medische apparatuur	€ 10.000
Veilig thuis (vervoermiddelen)	€ -35.056

Bovenstaande onderschrijding van het investeringskrediet is toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering op pagina 41.

In de Kadernota Rechtmatigheid 2024 is een nadere duiding gegeven aan het begrip Begrotingsonrechtmatigheid:

1. Er is hiervan sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt.
2. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld voor het einde van het boekjaar.
3. Bij overschrijdingen van lasten of investeringskredieten en ook bij lagere/hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig* met begrotingswijzigingen is aangepast.

Het derde onderdeel is een uitbreiding van het begrip begrotingsonrechtmatigheid.

*Hoe niet tijdig wordt geïnterpreteerd, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het college. De spelregels met betrekking tot het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij overschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en bij lagere/hogere baten ten opzichte van de begroting zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

GGD Zaanstreek-Waterland heeft in de vernieuwde financiële verordening 2024 ex. artikel 212 Gemeentewet afspraken opgenomen over wat in dit opzicht tijdig is. In artikel 2.5 van de Financiële verordening is bepaald dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur één keer per jaar via een tussentijdse rapportage informeert. Begrotingsafwijkingen die nadien optreden worden toegelicht in de jaarrekening en worden daarmee beschouwd als tijdig gemeld aan het algemeen bestuur.

Voor de toelichting op de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten verwijzen wij naar uw inhoudelijke analyses in de jaarrekening in hoofdstuk 2.3 (toelichting op het overzicht van baten en lasten). GGD Zaanstreek-Waterland heeft in hoofdstuk 2.7 (rechtmatigheidsverantwoording) de afwijkingen gewogen en bepaald welke afwijkingen rechtmatig zijn, onrechtmatig zijn en welke onrechtmatigheden volgens het beleid van het algemeen bestuur acceptabel worden verklaard. De conclusie is dat er over boekjaar 2024 begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld bij GGD Zaanstreek-Waterland voor een totaalbedrag van € 5.097.771. Dit bedrag wordt voor € 2.503.182 als acceptabel verantwoord.

5.1.5. Voorwaardecriterium

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van GGD Zaanstreek-Waterland zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. GGD Zaanstreek-Waterland controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. Deze controle is een belangrijk onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en van de rechtmatigheidsverantwoording.

GGD Zaanstreek-Waterland ziet voorafgaand aan aanbestedingen toe dat bij het aangaan van nieuwe opdrachten de regels ten aanzien van EU-aanbesteding worden nageleefd. Tijdens onze controle en de gesprekken met uw organisatie hierover hebben wij vastgesteld dat dit bewustzijn aanwezig is en dat wij deze aandacht terugzien in uw organisatie. In onze managementletter hebben wij enkele kwetsbaarheden in het proces gerapporteerd. Aanvullend op de interne rechtmatigheidscontrole hebben wij aanvullende onrechtmatigheden geconstateerd. De totale onrechtmatigheid sluit op een totaalbedrag van € 3.214.237. Aanbestedingsonrechtmatigheden werken deels door uit voorgaande jaren. GGD Zaanstreek-Waterland heeft in 2024 stappen gezet om dit proces te verbeteren en strikter toe te zien dat aanbestedingen volgens de juiste procedures worden uitgevoerd.

De onrechtmatige contracten zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij verwijzen naar onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter 2024.

5.2. WNT-verantwoording

5.2.1. *Controlebevindingen en aanbevelingen*

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2024 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde [Regeling controleprotocol WNT 2024](#). Daarbij zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd.

5.2.2. *Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden*

Het doel van het controleprotocol WNT is om vast te stellen of de bezoldiging van de directie en het bestuur overeenkomt met de bepalingen van de WNT en juist is gepresenteerd in de WNT-verantwoording.

Het WNT-protocol voorziet niet in het uitvoeren van controlewerkzaamheden die zekerheid geven over de verantwoorde bezoldiging in relatie tot de bezoldigingsafspraken. Dat houdt in dat wij op grond van het protocol deze werkzaamheden niet hoeven uit te voeren en ook niet uitgevoerd hebben. Wij kunnen daarom niet uitsluiten dat er verschillen zijn tussen de uitbetaalde bezoldiging en de daarover gemaakte afspraken tussen de directeur en het algemeen bestuur. Bijvoorbeeld omdat wij geen weet hebben van een separaat gemaakte bezoldigingsafspraken. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT correct is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken.

Als de in de WNT-verantwoording verantwoorde bezoldiging niet overeenkomt met uw beeld van de gemaakte afspraken of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons zo snel mogelijk daarover te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

5.3. SiSa-verantwoording

Bij de jaarrekening 2024 voegt GGD Zaanstreek-Waterland als bijlage de SiSa-verantwoording over 2024 toe. GGD Zaanstreek-Waterland heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

Voor deze specifieke uitkeringen is in de wet bepaald dat de accountant in de controleverklaring opneemt of de baten en lasten (alsmede de balansmutaties) met betrekking tot specifieke uitkeringen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel, expliciet nog een oordeel van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage. In de controle van de specifieke uitkering (SiSa) is met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording hierin niets veranderd. Dat betekent dat wij ook in ons accountantsverslag 2024 rapporteren over de SiSa regelingen en een tabel met bevindingen opnemen per SiSa-regeling.

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat GGD Zaanstreek-Waterland de SiSa-correct en volledig heeft ingevuld aan de voorwaarden heeft voldaan.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage 2024 gecontroleerd, die door GGD Zaanstreek-Waterland is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2024 van 20 februari 2025. Wij benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

Wij merken op dat het aantal SiSa-regelingen nog steeds omvangrijk is. In de jaarrekening 2024 verantwoordt GGD Zaanstreek-Waterland 3 regelingen.

5.3.1. Financiering 2024 COVID-19 en VIP

Het afgelopen jaar heeft er wederom een COVID-19 inhaalcampagne plaatsgevonden vanuit GGD Zaanstreek-Waterland.

Het Rijk compenseert de GGD'en voor de extra corona-gerelateerde lasten. De financiering vanuit het Rijk ziet er in 2024 op hoofdlijnen als volgt uit:

- Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie – basiscapaciteit (eerste halfjaar 2024);
- Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie – vaccinatiecampagne (tweede halfjaar 2024).

In de praktijk betekent de overgang naar de SiSa-systematiek dat de administratieve lasten ten opzichte van de VWS verantwoording verminderd is voor zowel de organisatie als voor ons als uw accountant. Wij controleren de COVID-19 verantwoording in de SiSa-bijlage als onderdeel van de jaarrekening 2024. GGD Zaanstreek-Waterland heeft in de SiSa-bijlage voor een bedrag van € 2,1 miljoen aan lasten verantwoord.

Het programma Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid GGD'en (VIP) loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024 en geeft GGD'en de mogelijkheid om de basis van de reguliere IZB te versterken en te bouwen aan een toekomstbestendige infectieziektebestrijding. GGD Zaanstreek-Waterland verantwoordt de besteding van deze middelen via drie aparte pijlers:

- Pijler 1: Kwetsbaarheden wegnemen
- Pijler 5: Slim en versneld opleiden
- Pijler 6: Het inzetten van transitiecapaciteit

De VIP regeling wordt eveneens in de SiSa-bijlage verantwoord en is onderdeel van onze rechtmatigheidscontrole. GGD Zaanstreek-Waterland heeft over 2024 voor een bedrag van € 0,5 miljoen aan lasten opgenomen in de jaarrekening.

5.3.2. SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), artikel 5, lid 4, rapporteren wij in ons accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 in het kader van SiSa worden verantwoord.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van voorgeschreven, verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Wij hebben de SiSa bijlage van GGD Zaanstreek-Waterland opgenomen in Bijlage 1 bij dit accountantsverslag.

5.4. Administratieve processen

In onze managementletter hebben wij aandacht gevraagd voor de processen inkopen, aanbestedingen en plustaken. In dit accountantsverslag nemen wij de belangrijkste punten over. Voor een verdere verdieping en detaillering verwijzen wij naar onze managementletter 2024.

Inkopen

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Getekende contracten, overeenkomsten, prijzenbladen en indexaties van tarieven worden niet altijd vastgelegd.
- Er zijn geen eenduidige afspraken geformaliseerd voor het vastleggen van achterliggende documentatie ter onderbouwing van de prestatielevering. De matching van facturen met bestellingen/opdrachten/contracten enerzijds en prestatieregistraties anderzijds wordt (nog) onvoldoende zichtbaar (reproduceerbaar) vastgelegd in het proces.

Plustaken

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

Het is van cruciaal belang dat GGD Zaanstreek-Waterland (tussentijds) zicht heeft en houdt op de realisatie van de plustaken en de getrouwe en rechtmatige verantwoording daarvan in de financiële administratie en de jaarrekening. Dit betekent dat GGD Zaanstreek-Waterland de afspraken met de gemeenten over inzet op plustaken en prestatiedoelstellingen nauwkeurig moet registreren en monitoren. Hiervoor is het nodig om aan de voorkant goed en volledig in beeld te brengen welke plustaken uitgevoerd worden, hoeveel capaciteit daarvoor nodig is en hoeveel capaciteit beschikbaar is, zowel intern als extern.

Dit dient vervolgens periodiek te worden herijkt, zodat de GGD Zaanstreek-Waterland gedurende het jaar in beeld houdt dat er voor de plustaken voldoende capaciteit beschikbaar is. Indien er verschillen bestaan tussen de beschikbare formatie en de benodigde formatie, geeft dit een indicatie dat plustaken niet volledig kunnen worden uitgevoerd, niet volgens de prestatiedoelstellingen worden uitgevoerd of op onderdelen overcapaciteit ontstaat. Deze beoordeling is van belang voor de juiste en volledige verantwoording van de plustaken van GGD Zaanstreek-Waterland.

5.5. IT-beheersing

Vanuit onze controle van de jaarrekening zijn geen aanwijsbare risico's geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Enkele belangrijke bevindingen, aanbevelingen en aandachtspunten zijn gerapporteerd in onze managementletter. Wij verwijzen hiervoor naar onze managementletter.

Onze werkzaamheden richten zich vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en beheersingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld de risico's en beheersingsmaatregelen die voortvloeien uit cybercriminaliteit.

Het huidige IT-landschap wordt gedomineerd door Cloud- en SaaS-oplossingen. Het zwaartepunt van IT-beheersing verschuift daardoor naar toegangsbeheer en het reduceren van het risico van cybercriminaliteit. Hierbij hebben wij nog enkele verbeterpunten geconstateerd. Die hebben wij gerapporteerd in onze managementletter.

In algemene zin merken wij op dat publieke organisaties steeds vaker doelwit zijn van cybercriminaliteit. Uit trainingen die wij verzorgen blijkt dat organisaties vaak onvoldoende zijn voorbereid op een cyberincident (door cybercriminaliteit of anderszins). Direct hiermee samenhangende aspecten zijn de naleving van [NIS2-richtlijn](#) en de in het derde kwartaal 2025 te verwachten [Cyberbeveiligingswet](#). Wij kunnen desgewenst ondersteuning verlenen bij een evaluatie door een IT-specialist van Verstegen.

5.6. Verwerking van geconstateerde afwijkingen rechtmatigheid en getrouwheid

Naar aanleiding van onze controle hebben wij (meerdere) materiële afwijkingen geconstateerd in de jaarrekening 2024, waar GGD Zaanstreek-Waterland correcties voor heeft doorgevoerd.

De correcties betreffen cijfermatige correcties en tekstuele aanpassingen, zoals aanpassingen met betrekking tot presentatie-, rubricerings- en toelichtingsvereisten van het BBV, begrotingsrechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording.

De volgende financiële correcties zijn doorgevoerd in de jaarrekening 2024.

Betreft	Effect op activa (€)	Effect op passiva (€)	Effect op resultaat (€)	Toelichting
Plustaken (aansluiting)			Baten: 2.180.338 Lasten: 2.180.338	Ontbreken van aansluiting tussen financiële administratie en jaarrekening. Zowel baten als lasten te laag.
Voorziening reparatie uitkeringen		-79.643	79.643	Ontbreken van een grondslag voor het langer aanhouden van de voorziening, daarom vrijgevallen.
Voorziening verlofsparen		75.511	-75.511	Onterecht niet opgenomen voorziening voor verlofsparen.
Eigen vermogen – impuls gelden		- 1.850.000		Onterecht opgenomen als baten en onterecht opgenomen in de reserve voorgaand jaar. Betreft een correctie in de beginbalans zonder resultaat effect.
Eigen vermogen – samen sterker		-229.445		Onrechtmatige reserve-mutatie, gecorrigeerd naar de overlopende passiva.
Overlopende passiva – samen sterker		229.445		Zie bovenstaand.
Vorderingen – impuls gelden	-725.000			Onterecht het bedrag impuls-gelden 2025 opgenomen als vordering eind 2024.
Plustaken – interne doorbelastingen			Baten: -1.364.815 Lasten: -1.364.815	Onterecht interne doorbelastingen is verantwoord als baten en lasten. Zowel baten als lasten te hoog.
Veilig thuis – interne doorbelastingen			Baten: -1.246.334 Lasten: -1.246.334	Onterecht interne doorbelastingen is verantwoord als baten en lasten. Zowel baten als lasten te hoog.
Plustaken - onderbestedingen			Baten: -967.134 Lasten: -967.134	Onderbesteding op Plustaken onterecht opgevoerd als kosten i.p.v. in mindering brengen op de opbrengsten. Zowel baten als lasten te hoog.
SiSa – H29			-18.800	Onterecht opgevoerd als lasten in de verantwoording H29 (SiSa).

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2024 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest met uw organisatie.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteert een totaalbedrag van € 127.469 aan ongecorrigeerde getrouwheidsfouten in de controle en €348.000 aan onzekerheden. Hiervan is een aantal fouten groter dan de rapporteringstolerantie van € 25.000. Deze zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Fouten groter dan rapportagetolerantie	Fout (getrouwheid)	Onzekerheid (getrouwheid)
Aansluiting overhead FA - jaarrekening, veroorzaakt door dubbel opnemen van incidentele lasten (zowel in baten als in lasten). – baten	€ 77.104	
Aansluiting overhead FA - jaarrekening, veroorzaakt door dubbel opnemen van incidentele lasten (zowel in baten als in lasten). – lasten	€ -77.104	
Onterecht geactiveerde softwarelicenties	€ 127.469	
HPV – niet opgenomen als gevolg van extracomptabele correcties (lagere baten)	€ -42.880	
HPV – niet opgenomen als gevolg van extracomptabele correcties (lagere lasten)	€ 42.880	
SiSa H33 – onzekerheid als gevolg van onvoldoende documentatie prestatielevering		€ 348.000
TOTAAL	€ 127.469	€ 348.000

Herstelbare getrouwheidsfouten werken volgens bijlage 6 ‘Beslisboom getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen’ van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV niet door als rechtmatigheidsfout voor de rechtmatigheidsverantwoording (voorwaardencriterium).

Het totaal van de geconstateerde afwijkingen op het gebied van de getrouwheid blijft binnen de goedkeuringstoleranties. Hierdoor is de strekking van de controleverklaring 2024 goedkeurend voor getrouwheid.

5.7. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico's. Daarbij richten wij ons op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leveranciersselectie, (contant) geldverkeer, bewuste beïnvloeding door het bestuur en/of het management van de presentatie (jaar)cijfers teneinde een ander beeld voor te stellen dan de werkelijkheid en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van GGD Zaanstreek-Waterland.

GGD Zaanstreek-Waterland heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor teruggebracht. Gelet op de controlerende en toezichthoudende rol van het algemeen bestuur adviseren wij om de frauderisicoanalyse periodiek op te nemen op de agenda van het algemeen bestuur. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

6. Overige onderwerpen

6.1. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd overeenkomstig de tussen de GGD Zaanstreek-Waterland en Verstegen opgestelde opdrachtafspraken. Ter ondersteuning daarvan zijn vooraf risicoanalyses opgesteld, werkafspraken gemaakt en tussentijdse controlewerkzaamheden uitgevoerd. Met betrekking tot het controleproces 2024 constateren wij het volgende:

- De concept-jaarrekening was bij aanvang van onze jaarrekeningcontrole gereed, behoudens de rechtmatigheidsverantwoording. GGD Zaanstreek-Waterland en Verstegen hebben onderling intensief samengewerkt om tot een rechtmatigheidsverantwoording te komen die voldoet aan de daaraan gestelde eisen en getrouw is. Dit heeft een groot beslag gelegd op uw en onze capaciteit en tijdbesteding.
- In de concept-jaarrekening zijn meerdere tekstuele en cijfermatige aanpassingen noodzakelijk geweest (zie ook paragraaf 5.5 van dit verslag), waarmee diverse versies van de jaarrekening beschikbaar zijn gesteld.
- De wederzijdse afspraken over planning en afronding en uw en onze extra inspanningen hebben ertoe geleid dat de controle binnen de bestuurlijke planning kon worden afgerond.
- Onze controlewerkzaamheden zijn als gevolg van de benodigde correcties intensiever geweest en hebben daardoor ook meer tijd gekost dan vooraf overeengekomen.

- De controle van de SiSa-bijlage 2024, specifiek de controle van de COVID-19 en VIP middelen over 2024, vergt aanvullende controlewerkzaamheden van GGD Zaanstreek-Waterland en van Verstegen als controlerend accountant. Wij doen een voorstel voor de financiële verrekening van deze aanvullend geleverde dienstverlening en de aanvullend uitgevoerde controlewerkzaamheden.

6.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van GGD Zaanstreek-Waterland op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2024 hebben wij geen werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de direct daaruit voortvloeiende ondersteuning en advisering.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor de GGD Zaanstreek-Waterland.

6.3. Duurzaamheid

Eind 2024 is de ‘Handreiking Duurzaamheidsrapportage en -verantwoording voor decentrale overheden’ verschenen. Deze handreiking kan GGD Zaanstreek-Waterland helpen met het opzetten van een duurzaamheidsverantwoording. Advies vanuit de handreiking is om gebruik te maken van een groeimodel. Het is de bedoeling dat op sectorniveau de zogeheten dubbele materialiteitsanalyse (dubbel omdat het enerzijds gaat om de impact van op de buitenwereld en anderzijds de impact op de eigen organisatie) wordt uitgevoerd. Hiermee krijgen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen collectief inzicht in de onderwerpen die het meest materieel zijn voor de organisatie en de stakeholders.

In lijn met de handreiking adviseren wij u dit onderwerp te agenderen en stapsgewijs te starten, bijvoorbeeld door de CO2 uitstoot van inzichtelijk te maken om vervolgens reductiedoelstellingen te formuleren voor de eigen organisatie.

Wij hebben ons een beeld gevormd van de aandacht die GGD Zaanstreek-Waterland heeft voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering en de verantwoording daarover in het jaarverslag. Daarover hebben wij gerapporteerd in onze managementletter.

De belangrijkste aandachtspunten die wij daarin hebben vermeld zijn als volgt:

- Bewaak de informatieverplichtingen omtrent duurzaamheid waaronder personenmobiliteit.
- Het is mogelijk dat GGD Zaanstreek-Waterland vanuit ketenaansprakelijkheid gevraagd wordt om duurzaamheidsinformatie aan te leveren.

Wij benadrukken graag dat duurzaamheid de komende jaren – in welke vorm dan ook – van toenemend belang zal zijn voor de bedrijfsvoering van overheidsorganisaties.

Dit onderstreept het belang om duurzaamheid te betrekken bij alle facetten van de bedrijfsvoering, al dan niet afgedwongen door wet- en regelgeving of belangrijke contractpartijen in de keten.

7. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

Bijlage 1 – SiSa bijlage 2024 GGD Zaanstreek-Waterland

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2024	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting Fout of onzekerheid
VWS H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
VWS H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Onzekerheid	348.000	Onzekerheid als gevolg van onvoldoende documentatie prestatie-levering.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend